

Alle menighetsråd

Dato: 23.04.2015

Vår ref: 15/2139 - 1 AAK (15/16384)

Deres ref:

Tilrettelegging for barn og støtteordning til barnebord

De minste – størst i Guds rike

*«La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem.
Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn,
skal ikke komme inn i det.»
Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem.*

Mark. 10, 14-16

Bibelen minner oss om at de minste er størst i Guds rike. Det er viktig at de minste kjenner tilhørighet i menigheten.

Nidaros bispedømmeråd og biskopene i Nidaros ønsker at barna skal være i fokus i 2015. Dette synliggjøres på ulike måter.

Fra og med 2015 får alle menighetene i Nidaros midler til å implementere

trosopplæringsreformen. Vi er takknemlige for at alle menighetene nå er i gang.

Trosopplæringsmidlene er ikke ubegrenset og går for det meste til lønnsmidler og gjennomføring av tidsavgrensede tiltak.

De ulike trosopplæringstiltakene har ulike målgrupper fra utvalgte alderstrinn fra 0-18 år.

Trosopplæringsreformen bidrar til å nå flere barn og unge og deres familier.

Det **kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet** som foregår regelmessig gjennom hele året, er veldig betydningsfullt for de som deltar og for menigheten som helhet. De kristne barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere og vil gjerne starte opp i lokalsamfunn der de ennå ikke er tilstede.

Gudstjenesten – et sted for alle

Mye av det som skjer i menigheten er beregnet for ulike målgrupper. Gudstjenesten skal være et sted der hele menigheten samles og alle kjenner det godt og meningsfullt å være.

Noen gudstjenester er i større grad tilrettelagt for de yngre. Gudstjenester knyttet til trosopplæringstiltak er eksempler på dette. Utfordringen er å ivareta barnas perspektiv i de andre gudstjenestene.

Vi tror følgende grep kan bidra til at de yngste får mer ut av gudstjenesten:

- **Involvering**
 - o Tjenesteoppgaver
 - Barn og familier får på ulike måter delta aktivt i gudstjenesten. [Les mer.](#)

- Bønnevandring
 - Bønnestasjoner der ulike sanser blir tatt i bruk. [Les mer.](#)
 - Inkludering
 - Barna blir inkludert i det som blir formidlet og liturg henvender seg direkte til barna. Eks. inngangsord/preken/forbønn.
 - Synlighet
 - Barna er synlige og blir hørt. Eks. i forkant eller etterkant av søndagsskolen, bruke barnetegningene/bønner som har blitt laget i barnekroken.
 - Salmer
 - Salmer for barn. Eks. Se gjerne liste over [10 kjernesalmer](#) Nidaros biskop ønsker at alle barn og unge i Nidaros bispedømme skal kjenne til.
- **Praktisk tilrettelegging**
- Barnebord
 - Bord/stoler/gulvteppe/bøker/tegnesaker/materiell
 - Barnas alter
 - Et eget liturgisk sted i kirkerommet
 - Søndagsskole
 - Under hele eller deler av gudstjenesten
 - Fellesskapsbyggende tiltak
 - Kirkekaffe
 - Aktivitet/søndagstur etter gudstjeneste

Økonomisk støtte til barnebord eller barnas alter

Nidaros bispedømmeråd ønsker å bidra til å stimulere til at alle kirker i bispedømmet skal ha sitt eget barnebord. Derfor har de vedtatt at alle menigheter i Nidaros kan søke midler til å utvikle dette i sin kirke. Menigheter som har barnebord, kan søke om midler til videreutvikling eller til å lage et eget barnas alter.

Møbler/bøker/materiell beregnet for de yngste, forteller at barn og foreldre er velkommen til kirken. Barnebord og barnas alter skal ikke erstatte involvering og tilrettelegging for barn i gudstjenesten, men skal være et sted der barna kan erfare at gudstjenesten er et sted for dem. Også de delene av gudstjenesten som er for vanskelige å følge med på eller ikke er tilrettelagt for barn, skal være gode minutter.

Barnebordet er et sted der barna kan få sitte rundt sitt eget bord, få tegne, «lese» og få ta del i gudstjenesten, på samme tid. Her kan det være tegnesaker, billedbøker og lettleste bøker.

Forslag til innkjøpsliste:

- Bord/stoler/gulvteppe
- Tegnesaker og bøker. IKO gir alle menighetene i Nidaros tilbud om å kjøpe en bokpakke til 60% avslag. Bokpakken er beregnet til barnebord i kirken. Bokpakken bestilles direkte til IKO-forlaget (i løpet av 2015) via e-post til ordre@iko.no [Les mer om bokpakken.](#)

[Eksempler på barnebord fra andre menigheter.](#)

Barnas alter er et alter i barnas høyde, gjerne med altertavle/bilde/utforming. Her legges det til rette for et hellig møte mellom Gud og barnet, parallelt med det som foregår ved hovedalteret. Det er fint om barnas alter åpner for bruk av sansene, slik at bønn ikke bare blir noe vi gjør med ord og tanker, men med hele kroppen. Ved å se, lukte, smake, høre, kjenne og handle får barna erfare en Gud som møter hele dem. Barna vet at her kan de alltid skrive eller tegne bønner, få tenne lys eller bruke bønneperler. Skrevne eller tegnede bønner legges i bønnekrukke/kurv som blir båret frem til hovedalteret før forbønnen.

Barnas alter kan ha en utforming der enkelte element kan endres fra søndag til søndag. På den måten blir barnas bønnestund ved barnas alter knyttet til søndagens tema. Dette kan nevnes i inngangsordene. [Les mer om ulike bønnestasjoner.](#)

Flere kirker har allerede barnebord, men barnas alter eksisterer ennå ikke i så mange kirker. De menighetene som har barnas alter, forteller om gode erfaringer og takknemlighet over å kunne se barnas glede over et eget bønnested. Å legge til rette for barnas trospraksis, stimulerer også resten av menigheten til å benytte seg av alteret og ulike måter å be på. [Eksempler på alter fra andre menigheter.](#)

Plassering i kirkerommet

Den mest vanlige plasseringen av barnebord er i bakre del av kirkerommet. Noen kirker har flyttet barnebordet lenger frem, slik at barna ser hva som foregår i gudstjenesten og opplever at de er en del av det. Erfaringer tilsier at dette medfører mindre uro. Kortere avstand mellom hovedalter, prekensted og barnebord gjør det enklere for presten å integrere barna og det som foregår ved barnebordet.

Ulik utforming av kirkerom og møblement fordrer at det må jobbes med å finne gode lokale løsninger. Så langt det er praktisk mulig, utfordrer vi menighetene til å prøve å plassere barnas bord i nærheten av koret.

Godkjenning

Utforming og lokalisering av barnebord og barnas alter, avklares med daglig leder/kirkeverge og eventuelt biskop.

Søknadsfrist onsdag 3.juni 2015

Søknad om økonomisk støtte til barnebord eller barnas alter skjer elektronisk [her](#).

For spørsmål ta kontakt med rådgiver Aud Kristin Saltvik Aasen aa549@kirken.no tlf 73 53 91 27/997 97 208.

Vi håper dette kan stimulere til at flere barn får barnebord og barnas alter i sin kirke. Med ønske om Guds rike velsignelse.

Med vennlig hilsen

Tor Singsaas
Biskop

Helga H. Byfugllien
Preses i bispemøtet

Gunn Karlsaune
Stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Alle menighetsråd